

Spolno prenosljive okužbe spadajo med najbolj razširjene infekcijske bolezni na svetu in se skoraj vedno prenašajo z osebe na osebo s spolnim stikom. Včasih so jih imenovali tudi venerične bolezni, danes pa izraz spolno prenosljive bolezni (SPB, STD – ang. sexually transmitted diseases) nadomeščamo s terminom spolno prenosljive okužbe (SPO, STI – ang. Sexually transmitted infections). Slednji namreč odraža dejstvo, da se pri SPO bolezenski znaki velikokrat sploh ne izrazijo.

Porasti v številu SPO tekom zgodovine so se pojavljali v obdobjih vojn, gospodarskih kriz ali po nastajanju novih držav (npr. države bivšega Vzhodnega bloka), v katerih je prišlo do večjih družbenih sprememb. Epidemiološki podatki o SPO so velikokrat netočni in pomanjkljivi, k temu pa poleg odsotnosti bolezenskih znakov pri mnogih okuženih, prispeva tudi družbena stigmatizacija obolelih.

Nekaj pomembnih dejstev o SPO

1. Okužijo se lahko moški in ženske katerekoli starosti ter katerekoli izobrazbe in socialnega statusa,
2. okužijo se lahko tako homoseksualne kot heteroseksualne osebe,
3. SPO so v porastu,
4. delno tudi zaradi vedno nižje starosti ob prvem spolnem stiku in pogostejšega menjavanja spolnih partnerjev,
5. način spolnega vedenja je eden ključnih dejavnikov tveganja za okužbo s spolno prenosljivimi mikroorganizmi.
6. Predvsem je pomembna starost ob začetku spolnih odnosov,
7. število in pogostost menjave spolnih partnerjev, izbira spolnih partnerjev in spolne navade,
8. okužena oseba lahko prenese okužbo tudi, če sama nima nobenih simptomov in znakov,
9. še posebej ženske so lahko ob prisotni okužbi večkrat brez težav,
10. če oseba že ima eno SPO, ima večjo možnost, da se okuži s HIV.

Splošno o znakih in poledicah SPO

Simptomi in znaki SPO se najpogosteje pojavljajo v predelu spolovil in sicer kot: boleče, pekoče in pogosto uriniranje, izcedek iz nožnice ali penisa, opazne spremembe na sluznici ali koži, srbenje, včasih se pojavijo tudi bolečine v spodnjem delu trebuha ali bolečine pri spolnih odnosih. Zelo pomembno se je zavedati, da se pri določenih okužbah v več kot polovici primerov simptomi sploh ne pokažejo.

Nezdravljene SPO lahko pri moških vodijo v vnetje sečnice, prostate, obmodka in neplodnost. Pri ženskah SPO puščajo resnejše posledice. Pride lahko do vnetja v mali medenici, zabrazgotinjenja jajcevodov in posledično do zunajmaternične nosečnosti, neplodnosti. Okužbe s HPV virusi lahko vodijo v nastanek raka na materničnem vratu. SPO pri nosečnicah se med nosečnostjo ali med porodom lahko prenesejo na otroka, poleg tega pa so lahko vzrok za splav ali prezgodnji porod.

Pri zdravljenju SPO nikakor ne smemo pozabiti na partnerja okuženega!